

νικά. — Μικρὸς λιμὴν. — Φιλοξενία πρόθυμος ἐκ μέρους τοῦ Ταλάρη καὶ τοῦ υἱοῦ του.

8 Δεκεμβρίου—Μώλος. Ἐξελέχθη ὑπὸ τῶν Ἑπειρωτῶν (πρὸς συνοικισμὸν.)—Διάβασις τῶν Θερμοπολιῶν ἀτραπὸς βορβορώβης, ἔλη ἀπέραντα. Ἄφριξις εἰς Ζητούνιον.

(Ἔπειτα συνέχεια)

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

(Μυθιστόρημα Ἰουλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

[Συνέχεια. Βλ. σελ. 357]

Τόσον λογικὸς ἦτο ὁ συλλογισμὸς τοῦ Ἐρικ ὥστε οὐδεὶς ἀπεπειράθη νὰ τὸν ἀναιρέσῃ. Τί ἠδύνατο ν' ἀντιτάξωσιν ὁ ἰατρός, ὁ Βρέδεζορδ καὶ ὁ Μαλάριος; Κατενόουν βεβαίως τὰς δυσχερείας τοῦ νέου πλοῦ· ἀλλὰ τοῦλάχιστον αἱ δυσχερείαι αὗται δὲν ἦσαν ἴσως ἀνυπέβλητοι, ἐν ᾧ ἄλλοθεν οὐδεμία παρείχτο ἐλπίς. Δι' ὃ δὲν ἐδίστασαν νὰ συνομολογήσωσιν ὅτι θὰ ἦτο ὅπωςδήποτε ἐνδοξότερον νὰ ἐπιχειρήσωσι τὴν ἀπόπειραν ἢ νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀτόλμως εἰς Στοκόλμην.

— Τὸ κατ' ἐμὲ μίαν μόνην σπουδαίαν ἀντίρρῃσιν βλέπω, εἶπεν ὁ ἰατρός Σβαρευγκρόνα, ἀφ' οὗ ἔμεινε λεπτά τινα βεθυθισμένους εἰς σκέψεις, αὕτη δὲ εἶνε ἡ δυσκολία πρὸς προμήθειαν ἀνθράκων εἰς τὰς ἀρκτικές ἐκεῖνας χώρας· ἀλλ' ἄνευ ἀνθράκων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διαβῶμεν ἀκριβῶς ὅταν πρέπη τὸν βορειοδυτικὸν πόρον, ἐπωφελούμενοι τὸν βραχύτατον καιρὸν κατὰ τὸν ὅποιον εἶνε διαβατός.

— Προεῖδα τὴν δυσκολίαν ἡ ὅποια, πράγματι, εἶνε ἡ μόνη, ἀπήνησεν ὁ Ἐρικ, ἀλλὰ δὲν νομίζω αὐτὴν ἀνυπέβλητον. Ἄντὶ νὰ διευθυνθῶμεν εἰς τὸ Γιβραλτάρ καὶ τὴν Μελίτην, ὅπου μᾶς ἀναμένουσιν ἀναμφιβόλως νέαι σκευαίαι τοῦ Τούδωρ Βράουν, θὰ διευθυνθῶμεν εἰς Λονδίον. Ἐκεῖθεν θὰ τηλεγραφῶσάμεν διὰ τὸ ὑπερωκεανεῖον κάλω εἰς κατάστημά τι τοῦ Μορρεάλ διαταγὴν νὰ ἐκπέμψῃ ἄμέσως ἐν ἀνθρακοφόρον πλοῖον τὸ ὅποιον θὰ ὑπάγῃ νὰ μᾶς περιμείνῃ εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Βαφίνου, καὶ εἰς κατάστημα τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου διαταγὴν νὰ στείλῃ ἐν ἄλλο εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν. Ἐχομεν τ' ἀπαιτούμενα χρήματα καὶ πλέον ἔτι, διότι ἡ ἀπαραίτητος ποσότης τῶν γαιανθράκων εἶνε μικροτέρα τῆς διὰ τῆς Ἀσίας ὁδοῦ, ἐπειδὴ ὁ διάπλους εἶνε βραχύτερος. Δὲν μᾶς ὠφελεῖ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Βαφίνου πρὸ τοῦ τέλους Μαΐου, δὲν εἰμποροῦμεν δὲ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἦμεθα εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν πρὸ τοῦ τέλους Ἰουνίου. Οἱ ἀνταποκριταὶ μας λοιπὸν

τοῦ Μορρεάλ καὶ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου θὰ ἔχωσι καιρὸν νὰ ἐκτελέσωσι τὰς διαταγὰς μας, ἐξασφαλιζόμενοι διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀντιτίμου τῶν ἀνθράκων παρὰ τινι τραπεζίτῃ τοῦ Λονδίνου... Ἐπειτα τὸ ζήτημα περιορίζεται εἰς τὸ νὰ εὐρωμεν διαβατὸν τὸν βορειοδυτικὸν πόρον. Τοῦτο δὲν ἐξαρτᾶται προφανῶς ἀπὸ ἡμᾶς. Ἄλλ' ἂν τὸν εὐρωμεν κλειστὸν θὰ ἔχωμεν τοῦλάχιστον τὴν παρήγορον συναίσθησιν ὅτι οὐδὲν παρημελήσαμεν δυνάμενον νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν.

— Ὅρθότατα! ἀπεκρίθη ὁ Μαλάριος. Τὰ ἐπιχειρήματά σου, παιδί μου, δὲν ἐπιδέχονται ἀντίρρῃσιν!

— Σιγά, σιγά, παρακαλῶ, καὶ μὴ παραφερώμεθα! εἶπεν ὁ Βρέδεζορδ. Ἐγὼ κ' ἐγὼ μίαν ἀντήρησιν. Πιστεύεις ὅτι δὲν θὰ γνωστῆ ὅτι ἡ Ἀλάσκα διήλθε διὰ τῶν ὑδάτων τοῦ Ταμέσεως; Ὅχι, βεβαίως. Αἱ ἐφημερίδες θὰ ἀναφέρουν τὴν ἀφίξιν μας εἰς Λονδίον. Τὰ τηλεγραφικὰ πρακτορεῖα θὰ τὴν ἀναγγείλουν. Ὁ Τούδωρ Βράουν θὰ μάθῃ τὸ πρᾶγμα καὶ θὰ πεισθῇ ὅτι μετεβῶμεν δρομολόγιον. Ἀλλὰ τότε ποῖος θὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ μεταβάλῃ καὶ αὐτός; Νομίζεις ὅτι θὰ τῷ εἶνε δύσκολον νὰ ἐμποδίσῃ, ἐπὶ παραδείγματι, τὴν ἀφίξιν τῶν ἀνθρακοφόρων πλοίων, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ τίποτε;

— Εἶνε ἀληθές, ἀπεκρίθη ὁ Ἐρικ, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι πρέπει κανεὶς περὶ ὧν νὰ μερμηχῇ. Δὲν θὰ ὑπάγωμεν λοιπὸν εἰς τὸ Λονδίον. Θὰ προσορμισθῶμεν εἰς τὴν Λισβώνα, ὡς νὰ ἐπράκειτο νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν πλοῦν ἡμῶν διὰ τοῦ Γιβραλτάρ καὶ τοῦ Σουέζ. Ἐπειτα εἰς ἐξ ἡμῶν θὰ μεταβῇ ἄγνωστος εἰς Μαδρίτην, καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ εἰς κανένα ἐξηγήσεις, θὰ συνεννοηθῇ τηλεγραφικῶς μὲ τοὺς ἐν Μορρεάλ καὶ Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ πράκτορας διὰ τὴν παραγγελίαν τῶν ἀνθράκων. Οὐδεὶς θὰ εἰζεύρῃ διὰ ποῖον προορίζονται οἱ ἀνθρακες οὗτοι, τὰ δὲ φέροντα αὐτοὺς πλοῖα θ' ἀναμείνωσιν εἰς τὰ ὀρισθέντα μέρη τὰς διαταγὰς πλοίαρχου τινὸς, ὅστις θὰ τοῖς ἀνακοινώσῃ τὸ συμφωνηθὲν σύνθημα.

— Πολὺ ὠραία! κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καθίσταται σχεδὸν ἀδύνατον εἰς τὸν Τούδωρ Βράουν ν' ἀνακαλύψῃ τὰ ἔγχη μας!

— Τὰ ἔγχη «μου» θέλετε νὰ εἶπητε, διότι δὲν ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔλθῃτε νὰ ῥιψοκινδυνεύσετε μαζί μου εἰς τὰς ἀρκτικές θαλάσσας! εἶπεν ὁ Ἐρικ.

— ὦ, ναί, θὰ ἔλθω, ἀπεκρίθη ὁ ἰατρός. Δὲν θέλω νὰ λεχθῆ ὅτι ὁ ἀλιτήριος ἐκεῖνος Τούδωρ Βράουν μ' ἐφόβισε καὶ μὲ ἠνάγκασε νὰ ὀπισθοδρομήσω!

— Οὐτ' ἐγὼ δὲν τὸ θέλω! ἀνέκραξαν ταῦτο χρόνως ὁ Βρέδεζορδ καὶ ὁ Μαλάριος.

Ὁ νέος ὑπαρχος ἀπεπειράθη ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τοὺς φίλους αὐτοῦ τοὺς κινδύνους καὶ τὴν μονοτονίαν τοῦ πλοῦ, ὃν ἤθελον νὰ συμμερισθῶσι μετ' αὐτοῦ. Ἄλλ' οὐδαμῶς ἠδυνήθη νὰ διασειῇ τὴν στερεὰν ἀπόφασίν των. Οἱ κίνδυνοι οὓς ἀπὸ κοινοῦ εἶχον ὑποστῆ, καθίστων τώρα καθῆκον τιμῆς τὴν παραμονὴν ἐν τῷ πλοίῳ. Τὸ μόνον μέσον δι' οὗ ὁ πλοῦς οὗτος ἠδύνατο νὰ γείνη ἥττον βαρὺς ἢ το νὰ μὴ ἀποχωρισθῶσι. Δὲν εἶχον ληφθῆ πάσαι αἱ προφυλάξεις ἐπὶ τῆς Ἀλάσκας ὅπως μὴ πάθωσι τι ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους; Καὶ ἐκτὸς τούτου οἱ Σουηδοὶ ἢ Νορβηγοὶ δὲν ἐφοβούτο τοὺς πάγους!...

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ Ἔρικ ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν φίλων του, οὕτω δὲ ἡ μεταβολὴ τῆς πορείας κατ' οὐδὲν μετέβαλε τὸ προσωπικὸν τοῦ πλοίου.

Παρατρέχομεν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ πλοῦ. Τὴν 2 Ἀπριλίου ἡ Ἀλάσκα ἦτο ἐν Λισβῶνι. Πρὶν δ' ἔτι αἱ πορτογαλλικαὶ ἐφημερίδες ἀναγγείλωσι τὴν ἀφίξιν τῆς, ὁ Βρέδεζορδ μετέβη εἰς τὴν Μαδρίτην καὶ ἤλθεν εἰς συνεννόησιν δι' ἑνὸς τραπεζικοῦ οἴκου καὶ τοῦ γαλλικοῦ ὑπερωκεανείου κάλω πρὸς δύο τῶν ἐπισημοτέρων καταστημάτων τοῦ Μορρεάλ καὶ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Συνεφώνησε περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν δύο ἀνθρακοφόρων πλοίων εἰς τὰ ὑποδειχθέντα μέρη καὶ ὤρισε τὸ σύνθημα, δι' οὗ ὁ Ἔρικ θ' ἀνεγνωρίζετο πρὸς παράδοσιν τῶν ἀνθράκων. Τὸ σύνθημα τοῦτο ἦτο αὐτὸ τὸ ἐμβλημα ὅπερ εἶχεν εὐρεθῆ ἐπ' αὐτοῦ ὅτε ἔπλεεν ἐπὶ τοῦ σωσιβίου τῆς *Kurthlac: Partote o autós*. Τέλος τὴν 9 Ἀπριλίου, τοῦ Βρέδεζορδ ἐπανακάμψαντος εἰς Λισβῶνα, ἡ Ἀλάσκα ἀπῆρεν.

Τῆ εικοστῇ πέμπτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετὰ εὐτυχίᾳ τοῦ Ἀτλαντικοῦ διαπλοῦν ὁ Ἔρικ ἀφίκετο εἰς Μορρεάλ, ἐπρομηθεύθη γαιάνθρακας καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι αἱ διαταγαὶ αὐτοῦ ἐξετελέσθησαν κατὰ γράμμα. Τῆ εικοστῇ ἐνάτῃ ἀπέλιπε τὰ ὕδατα τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου ὅπως τὴν ἐπαύριον διαβῆ τὸν πορθμὸν τῆς Καλῆς Νήσου, ὅστις χωρίζει τὸ Λαβράδωρ ἀπὸ τῆς Νέας γῆς. Τῆ δεκάτῃ Μαΐου εὗρεν ἐν Γκοτχάβεν ἐν ταῖς γροιλανδικαῖς ἀκταῖς τὸ ἀνθρακοφόρον ἀτμόπλοιον, ὅπερ εἶχε προηγηθῆ αὐτῶν.

Ὁ Ἔρικ ἐγίνωσκε κάλλιστα ὅτι ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ ἦτο ὅλως ἀδύνατον νὰ διαβῆ τὸν ἀρκτικὸν Κύκλον, ὡς καὶ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τοὺς σχολιοὺς περιδρόμους τοῦ βορειοδυτικοῦ πόρου κεκλεισμένου εἰσέτι ὑπὸ τῶν πάγων κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος. Ἄλλ' ἤλπιζεν εὐλόγως ὅτι θὰ ἐλάμβανεν ἐκ τῶν φαλαινοθηρῶν, οἵτινες ἀλιεύουσι κατὰ τὰ παράλια ἐκεῖνα, ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ τῶν ἀρίστων χαρτῶν. Ἠδυνήθη ἐπίσης ν' ἀγοράσῃ, ἐπὶ τιμῇ ἀρκούντως μεγάλῃ, περὶ τοὺς δύο

δεκα κύνας, οἵτινες μετὰ τοῦ Κλάας ἔμελλον ἐν ἀνάγκῃ νὰ ζευχθῶσιν εἰς τὰ ἔλκηθρα.

Ὡς πάντες οἱ δανικοὶ σταθμοὶ τῆς γροιλανδικῆς ἀκτῆς, τὸ Γκοτχάβεν εἶνε πτωχὸν χωρίον χρησιμεῖον ὡς ἀποθήκη εἰς τοὺς ἐμπόρους τοῦ ἐλαίου ἢ τῶν μηλωτῶν τῆς χώρας. Τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ ψύχος αὐτόθι δὲν εἶνε δομιύτερον ἢ ἐν Στοκόλμῃ καὶ Νορόῃ. Ἄλλ' ὁ Ἔρικ καὶ οἱ φίλοι του παρετήρησαν μετ' ἐκπλήξεως πόσον δύο χῶραι, εἰς τὴν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ πόλου ἀπόστασιν κείμεναι, δύνανται νὰ ὦσι καθ' ὀλοκληρίαν διάφοροι. Τὸ Γκοτχάβεν εὐρίσκεται ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλάτους ἐφ' οὗ καὶ τὸ Βέργκεν. Ἄλλ' ἐν ᾧ ἡ μεσημβρινὴ Νορβηγία τὸν ἀπρίλιον εἶνε πλήρης δασῶν καὶ ὀπωροφόρον δένδρων καὶ λιπάσμων ἔτι καλλιεργουμένων ἐπὶ στρωμάτων ἀμπέματος, ἡ Γροιλανδία, τὴν Μαΐον, εἶνε εἰσέτι κεκαλυμμένη ὑπὸ πάγων καὶ χιονῶν, τὴν δὲ μονοτονίαν αὐτῆς οὐδὲν ποικίλλει δένδρον. Τὸ σχῆμα τῶν νορβηγικῶν παραλίων βαθέως εἰς ὄρους εἰσχωρούντων καὶ ὑπὸ σειρᾶς νήσων περιβαλλομένων συντελεῖ σχεδὸν ὅσον καὶ ἡ χλιαρότης τοῦ ἐγκολπία εἰς ἀνύψωσιν τῆς γενικῆς θερμοκρασίας τῆς χώρας. Ἐν Γροιλανδίᾳ τὸναντίον αἰχθαμαλαὶ καὶ κανονικαὶ ἀκταὶ δέχονται ἀμέσως τοὺς πολικούς ἀνέμους· δι' ὃ περιβάλλονται μέχρι τοῦ μέσου τῆς νήσου ὑπὸ ζώνης πάγων πολλῶν ποδῶν πάχους.

Δεκα πέντε ἡμέρας διήλθον ἐν τῷ ὄρμῳ ἐκείνῳ, εἶτα δὲ ἡ Ἀλάσκα διέβη τὸν πορθμὸν τοῦ Δάβις ἀναπλεύσασα τὴν γροιλανδικὴν ἀκτὴν.

Τῆ εικοστῇ ὀγδόῃ Μαΐου συνήντησε τὸ πρῶτον πλεόντας πάγους εἰς 70° 15' βορείου πλάτους ἐν θερμοκρασίᾳ δύο βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδενικόν. Οἱ πρῶτοι οὗτοι πάγοι ἦσαν καθ' ὀλοκληρίαν διατεθρυμμένοι ἢ ἐφέροντο ὑπὸ τοῦ ρεύματος μεμονωμένοι. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κατέστησαν πυκνότεροι καὶ ἐδέησε συχνάκις, ὅπως προχωρήσωσι, νὰ ἀνοίγωσι διόδον διὰ τοῦ ἐμβόλου. Ὁ πλοῦς δὲν συνεπήγετο εἰσέτι οὔτε κινδύνους σοβαροῦς οὔτε δυσχερείας πραγματικᾶς. Ἐκ πλείστων σημείων ἐντούτοις καταφαίνεται ὅτι ἡ Ἀλάσκα εὐρίσκετο εἰς κόσμον ὅλως νέον. Πάντα τὰ ἀπομεμακρυσμένα πῶς ἀντικείμενα ἐφαίνοντο ἄνευ χρώματος καὶ ὡς εἰπεῖν ἄνευ σώματος. Ὁ ὀφθαλμὸς ἠγνόει ποῦ νὰ ἐπαναπαυθῆ τοῦ ἀκινήτου ὀρίζοντος, οὗ ἡ θεὰ μετεβάλλετο ἐκάστην στιγμὴν ἕνεκα τῆς διαλυτικῆς ἐπιδράσεως τῶν κυμάτων ἢ τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῶν πλεόντων ὄγκων. Ἄλλὰ πρὸ πάντων τὴν νύκτα καὶ ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς ἐν τῇ «φωλεᾷ τοῦ κόρακος» τῆς Ἀλάσκας ἀνημμένης ἠλεκτρικῆς ἐστίας, ἡ θάλασσα τοῦ Βαφίνου, εἰς ἣν εἶχον εἰσελθῆ, ἐλάμβανε φανταστικὴν ὄψιν.

«Τίς δύναται, εἶπεν αὐτόπτης μάρτυς, νὰ περιγράψῃ ἀκριβῶς τὰς μελαγχολικὰς ἐκείνας εἰ-

κόνας, τὴν θραῦσιν τοῦ κύματος ἐπὶ τῶν πλαυμένων κρυστάλλων, τὸν παράδοξον κρότον ὃν ἀποτελεῖ ἡ χιών κρημιζομένη καὶ καταβυθιζομένη εἰς τὸ ὕδωρ; Τίς δύναται νὰ φαντασθῇ τοὺς ἐξαισίους καταρράκτας, οἵτινες τρέχουσι πανταχόθεν, τὸν ἀφρώδη παφλασμόν ὃν παράγει ἡ πτώσις τῶν, τὴν κορικὴν φρίκην τῶν θαλασσίων πτηνῶν ὑπνωττότων ἐπὶ σχεδίας ἐκ πάγου, ἅτινα στερούμενα αἴφνης τοῦ ἐρείσματος αὐτῶν ἀνίπτανται περιστρεφόμενα ὅπως καθήσωσιν ἐπὶ ἄλλης σχεδίας; Τὴν πρωΐαν δὲ ὅποια παράδοξος φαντασματολογία ὅτε ὁ ἥλιος διαπερᾶ αἴφνης τὴν ὀμίχλην ἀναπετανύων κατ' ἀρχὰς μικρὰν ταινίαν κυανοῦ οὐρανοῦ εὐρυνομένην βαθμηδόν, καὶ φαίνεται καταδιώκων μέχρι τοῦ πέρατος τοῦ ὀριζοντος τὰ ἀτμώδη νέφη ἅτινα φεύγουσι προτροπάδην;»

Τὰ θεάματα ταῦτα καὶ πάντα τὰ ἄλλα ὅσα παρουσιάζουσι αἱ παγωμένοι θάλασσαί, ὁ Ἐρικ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ ἐθεώρησαν ἐν ἀνέσει ἀπολιπόντες τὴν γροιλανδικὴν ἀκτὴν ἣν εἶχον ἀναπλεύσῃ μέχρι τῆς παραλλήλου τοῦ Οὐπερναβέκ, ὅπως διευθυνθῶσι βραδύτερον πρὸς δυσμὰς καὶ διαπλεύσωσι τὴν θάλασσαν τοῦ Βαφίνου κατ' ὅλον αὐτῆς τὸ εὖρος. Ἐντεῦθεν αἱ δυσχέρειαι ἠΰξησαν διότι ἡ θάλασσα αὕτη εἶνε ἡ ὁδὸς τῶν πολικῶν πάγων, παρασυρομένων ὑπὸ τῶν ἐκβαλλόντων εἰς αὐτὴν ἀναριθμῆτων βευσμάτων. Ἡ Ἀλάσκα ἀκαταπαύστως σχεδὸν ἔδει νὰ ἀνοίγῃ διόδον διὰ τῶν πάγων. Ἐνίοτε ἴστατο ἐνώπιον ἀνυπερβλήτων φραγμῶν, οὓς ἔπρεπε νὰ κάμψῃ, ἀδυνατοῦσα νὰ τοὺς θραύσῃ, ἄλλοτε δὲ χιονοστρόβιλος ἐπέσκηπτεν ἐπ' αὐτῆς καλύπτων τὸ κατάστρωμα, τοὺς ἰστούς καὶ πάντα τὰ ἐξαρτήματα διὰ πυκνοῦ ἐπιστρώματος. Πολιορκουμένη ὑπὸ σωρείας πάγων, οὓς ὁ ἄνεμος ὤθει αἴφνης ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἐκινδύνευε νὰ ἐνταφιασθῇ ὑπὸ τὸν ὄγκον αὐτῶν, ἢ εἰσέβαλλεν εἰς οὐάκε, εἶδος λίμνης περιβαλλομένης ὑπὸ ἐκτάσεως πάγων καὶ ἀπολυγούσης εἰς ἀδιέξοδον. Ἐξερχομένη ὅπως ἐπανεύρη τὴν θαλασσαν, σύντονον ἔδει νὰ καταβλήῃ προσοχὴν ὅπως μὴ πληγῇ πλαγίως ὑπὸ φοβερῶν ἰσπεργῶν κατερχομένων βορειῶθεν μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, καὶ ὧν ὁ πελώριος ὄγκος θὰ κατασυνέτριβε τὴν Ἀλάσκα ὡς λεπτοκάρυον. Ἀλλὰ δεινότερος ἔτι κίνδυνος ἦτο ὁ ἐκ τῶν ὑπόβρυχιων πάγων, οὓς ἡ τρῶπις ἀπώθει καὶ ἀπῆρει—ἄληθῆ ὑδροστατικὰ παράδοξα τὰ ὅποια ἀπλῆν ἐπαφὴν ἀνέμενον ὅπως ἀνεγερθῶσι μετὰ βιαιότητος πολλάκις τρομερᾶς συντρίβοντα τὸ προστυγχάνον. Ἡ Ἀλάσκα ἐκ τοῦτο ἀπόλεσε τὰς δύο ἀκάτους αὐτῆς, ἐνίοτε δ' ἠναγκάζετο ν' ἀνεκλύσῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου τὴν ἕλιχα ὅπως ἐπιδιόρθωσῃ τὰς πτέρυγας τῆς. Ἀνάγκη νὰ ὑποστῇ τις τοὺς ἀπαύστους κινδύνους οἵτινες συμπομαρτοῦσιν εἰς πλοῦν ἐν ταῖς ἀρκτικαῖς θα-

λάσαις ὅπως σχηματίζῃ ἰδέαν αὐτῶν ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν. Μετὰ τοιαύτην μιᾶς ἢ δύο ἐβδομάδων διαρκῆ ἀγωνίαν καὶ τὸ μᾶλλον ἄτρομητον πλήρωμα καταβαλλεται καὶ ἔχει ἀνάγκη ἀναπαύσεως.

Τὸ παρήγορον ἦτο τοῦλάχιστον ὅτι διὰ τὰ δεινὰ ταῦτα καὶ τοὺς κινδύνους ἀπεξημίου τοὺς ἐν τῇ Ἀλάσκα ἡ ταχύτης μεθ' ἧς διήνυσον τὰς μοίρας τοῦ μήκου. Ἡμέρας τινὰς εἶχον πλεύσῃ δέκα ἢ καὶ δώδεκα. Ἄλλοτε ὅμως πάλιν διήνυσον μίαν μόνην καὶ ἔτι ὀλιγώτερον. Τέλος ἡ Ἀλάσκα, τῇ 11 Ἰουνίου ἐπανεῖδε τὴν στερεάν καὶ ἠγκυροβόλησεν εἰς τὸ στόμιον τοῦ Λαγκαστρίου πορθμοῦ.

Ὁ Ἐρικ εἶχε νομίση ὅτι θὰ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ περιμενῇ ἡμέρας τινὰς ὅπως διαβῇ τὸ ἐπίμηκες ἐκεῖνο στενόν. Ἀλλὰ πρὸς ἐκπληξιν αὐτοῦ καὶ χαρὰν εὔρεν αὐτὸ ἐλεύθερον—τοῦλάχιστον κατὰ τὸ στόμιον. Εἰσῆλθε λοιπὸν εὐτόλμως. Ἄλλ' ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἐπολιορκήθη ὑπὸ πάγων καὶ ἀπεκλείσθη ἐπὶ τρεῖς ὅλας ἡμέρας. Ἐν τούτοις δὲν ἐβράδυνε ν' ἀπαλλαγῇ αὐτῶν ὑπὸ τῶν ὀρητικῶν βευσμάτων, ἅτινα σαρούσι τὴν ἀρκτικὴν ταύτην διώρυχα, καθὰ εἶχον προεῖπη αὐτῷ οἱ φαλαινοθήραι τοῦ Γκοτχάδεν, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν αὐτοῦ.

Τῇ 17 ἀφίκετο εἰς τὸν ἰσθμὸν τοῦ Βαρρόου καὶ ἐπλεεν ὀλοταχῶς. Ἀλλὰ τῇ 19 τὴν στιγμὴν κατ' ἣν ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ εἰς Μελβίλ-Σούνδ, ἐπὶ τῆς παραλλήλου τοῦ ἀκρωτηρίου Οὐάλη ἀπεφράχθη καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν πάγων.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀνέμενεν ἐν ὑπομονῇ τὴν παγολυσίν· αἱ ἡμέραι ὅμως παρήρχοντο καὶ οἱ πάγοι δὲν ἐτήκοντο.

Ἄλλ' οἱ περιηγηταὶ ἡμῶν δὲν ἐστεροῦντο διασκεδάσεων. Παρὰ τὴν ἀκτὴν εὕρισκόμενοι καὶ εὐμοιροῦντες πάντων ὅσα ἠδύναντο νὰ καταστήσωσιν ἦττον ἀνιαρὸν τὸν χρόνον αὐτῶν ἐπεχείρησαν ἐκδρομὰς δι' ἐλκθήρων, ἐθήρευσαν φώκας. Προσῆγγιζε τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον· ἀπὸ δὲ τῆς δεκάτης πέμπτῃς ἡ Ἀλάσκα ἀπῆλθε τοῦ καταπληκτικοῦ καὶ νέου—καὶ εἰς Νορβηγούς ἔτι καὶ Νοτίους Σουηδοὺς—θεάματος, τοῦ μεσουκτιοῦ ἐκεῖνου ἡλίου, ὅστις ἀνέτελλεν εἰς τὸν ὀρίζοντα χωρὶς νὰ δῦτῃ, εἶτα δ' ἀνήρχετο πρὸς τὸν οὐρανόν! Ἀνερχόμενος ὅρος τι ἀνώνυμον, ὑψοῦμενον ἐπὶ τῶν ἐρήμων ἐκεῖνων παραλίω, ἠδύναντο νὰ βλέπωσι τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας διαγράφον ἐν εἰκοσιτέσσαρσιν ὥραις πλήρη κύκλον. Τὴν νύκτα ἐν ᾧ περιελούοντο ὑπὸ τοῦ φωτός αὐτοῦ, μακρὰν, πᾶσαι αἱ νότιοι χῶραι ἦσαν βεβυθισμένοι εἰς τὴν σκοτίαν. Τὸ φῶς τοῦτο, ἀληθῶς, εἶνε ὠχρὸν καὶ ἄτονον· τὰ σχήματα τῶν πραγμάτων δὲν εἶνε πλέον ἔκτυπα· ἡ σιὰ τῶν ἀντικειμένων καθίσταται βαθμηδὸν πυκνοτέρα καὶ ἡ φύσις πᾶσα λαμβάνει ὄψιν ὀπτασίας. Αἰσθητότερον τότε

έννοῦσιν οἱ ἐκεῖ πλείοντες πόσον μακρὰν εὐρίσκονται τοῦ ἄλλου κόσμου καὶ πόσον ἐγγὺς τοῦ πόλου!... Καὶ ἐν τούτοις τὸ ψῦχος δὲν ἦτο δριμύ. Ἡ θερμοκρασία δὲν κατήρχετο σχεδὸν ὑπὸ τοὺς 4 ἢ 5 βαθμοὺς ἑκατονταβάθμου. Ἐνίστατο ὁ ἀήρ ἦτο τόσον γλυκὺς ὥστε δυσχερῶς ἐπιθετό τις ὅτι εὐρίσκετο ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀρκτικῆς ζώνης.

Ἄλλ' αἱ ἐντυπώσεις ἐκεῖναι δὲν ἤρκουν νὰ πληρώσωσι τὴν ψυχὴν τοῦ Ἐρικ, οὐδὲ ν' ἀποτρέψωσι τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τῆς μερίμνης περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου σκοποῦ του. Δὲν εἶχεν ἔλθῃ ἕως ἐκεῖ ὅπως βοτανολογήσῃ, ὡς ὁ Μαλάριος, ὅστις ἐπέστρεφε καθ' ἑκάστην καταγοητευμένος ἐκ τῶν ἐκδρομῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀγνώστων φυτῶν δι' ὧν ἠϋξανε τὴν συλλογὴν αὐτοῦ, οὔτε ὅπως ἀπολαύσῃ μετὰ τοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ Βρέδεζορδ τῶν πρωτοφανῶν θεαμάτων, ἅτινα παρείχεν ἡ περὶ τὸν πόλον φύσις. Εἰς αὐτὸν ἐπεβάλλετο ν' ἀνεύρῃ τὸν Νόρδενσκιολδ καὶ τὸν Πατρίκιον Ὀδόνογαν, νὰ ἐκπληρώσῃ ἱερὸν καθήκον, ἀνακαλύπτων ἅμα τὸ ἀπόκρυφον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο παντὶ σθένει προσεπάθει νὰ διαρρήξῃ τὸν κύκλον τῶν πάγων ἐν ᾧ ἦτο ἐγκεκλεισμένος. Ἐκδρομαὶ δι' ἐκλήθρον, πεζοπορία διὰ χιονοπεδίων μέχρι τοῦ πέρατος τοῦ ὀρίζοντος, κατοπτύσεις διὰ τῆς ἀτμῆς — ἐπὶ δέκα ἡμέρας εἰς οὐδὲν ἀπέλειπεν. Πρὸς δυσμᾶς, ὡς καὶ πρὸς βορρᾶν καὶ ἀντολάς οὐδεμίαν ὑπῆρχε διέξοδος.

Ἦτο εἰκοστὴ ἔκτη Ἰουνίου καὶ ἦσαν τόσον μακρὰν ἔτι τῆς Σιβηρικῆς θαλάσσης! Ἐπρεπεν ἄρα γὰρ ν' ἀπελπισθῇ ὁ Ἐρικ, νὰ ὁμολογήσῃ ἑαυτὸν ἡττηθῆντα; Οὐχί, ἡ γενναϊότης καὶ ἡ καρτερίαι δὲν ἀπέλιπον αὐτόν. Δι' ἐπανειλημμένων βολισμάτων ἐβεβαιώθη ὅτι ὑπὸ τοὺς πάγους ὑπῆρχε ρεῦμα διευθυνόμενον πρὸς τὸν πορθμὸν τοῦ Φραγκλίνου, δῆλα δὴ πρὸς νότον· διενόηθη ὅτι ἀπόπειρά τις θὰ ἤρκει ἴσως ὅπως ἐπενέγκῃ τὴν παγολυσίαν καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ αὐτήν.

Ἐπὶ μήκους ἐπτὰ ναυτικῶν μιλίων ἔσκαψεν ἐν τῷ συμπαγεῖ πάγῳ σειρὰν ὑπονομευτικῶν θαλάμων, διακόσια ἢ τριακόσια μέτρα ἀφισταμένων ἀλλήλων, ὧν ἕκαστον ἐπλήρωσε δι' ἐνὸς χιλιόμετρον δυναμιτίδος. Οἱ θάλαμοι οὗτοι συνεδέθησαν διὰ χαλκίνου σύρματος φέροντος ἀπομονωτικὸν περίβλημα ἐκ γουτα-πέρικης. Τῇ 30 δὲ Ἰουνίου, περὶ τὴν ὀγδόην τῆς πρωΐας, ὁ Ἐρικ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ καταστρώματος τῆς Ἀλάσκας ἀνῆψε τὴν δυναμιτίδα πιέσας τὸ ἐλατήριον ἡλεκτρικῆς συσκευῆς.

Φρικώδης ἐκρηξίς ἐπηκολούθησε τότε. Ἐκαστὸν ἠφαιστεια συντετριμμένον πάγου ἀνετινάχθησαν ὑψηλά. Ἡ ἔκτασις τοῦ πάγου ἐκλονίσθη ὡς ὑπὸ σεισμοῦ ὑποβρυχίου. Ἀγέλαι θαλασσίων πτηνῶν περιπίπταντο κατεπτοημένοι, ἐκβάλλουσαι βραχνὰς κραυγὰς. Ἐπελθούσης ἡσυχίας μακρὸς

μέλας ὀγκὸς διατεμνόμενος κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις ὑπὸ πελωρίων πλαγίων ῥωγμῶν διέσχισεν, ἐφ' ὅσον ἐξικνεῖτο τὸ βλέμμα, τὸ πεδῖον τῶν πάγων. Ἡ συμπαγὴς ἐκεῖνη ἔκτασις διασχισθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐκρήξεως συνετριβή. Ἐπῆλθε στιγμὴ τις προσδοκίας καὶ ὡς εἶπεν δισταγμοῦ. Εἶτα ἐπῆλθεν ἡ παγολυσία ὡσεὶ τὸ σύνθημα ἐκεῖνο μόνον ἀνέμενε. Ὁ πάγος τρίζων πανταχόθεν, κατακερματιζόμενος, διερράγη, ὑπεχώρησεν εἰς τὸ ρεῦμα ὅπερ περιεβίβρωσκε τὴν βᾶσιν του, καὶ μετ' ὀλίγον παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ροῦ αὐτοῦ. Τῆδε κάκεισε ἠπειρὸς τις ἡ χερσόνησος ἐκ πάγου ἐξετείνετο εἰσέτι ὡσεὶ διαμαρτυρομένη κατὰ τῆς βίας ἐκεῖνης. Ἄλλ' ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἡ διόδος ἦτο ἐλευθέρα. Ὁ Ἐρικ καὶ ἡ δυναμιτίς εἶχον κατορθώσῃ ὅτι ὁ ὠχρὸς τῆς Ἀρκτου ἡλιος θὰ ἐπετέλει μετὰ μῆνα ἴσως.

Τῇ δευτέρᾳ Ἰουλίου ἡ ἀποστολὴ ἀφίκετο εἰς τὸν Λάγγειον πορθμὸν, τῇ τετάρτῃ δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κυρίως Παγωμένον ὠκεανόν. Ἐκτοτε ἡ ὁδὸς ἔμεινεν ἀναπεπταμένη εἰς τὴν Ἀλάσκαν, οὔτε τοὺς πάγους, οὐδὲ τὴν διμίχλην οὐδὲ τὰς χιόνας φοβούμενην. Τῇ δωδεκάτῃ ἔκαμψε τὸ Παγωμένον ἀκρωτήριον, τῇ δεκάτῃ τρίτῃ τὸ Λισβούριον ἀκρωτήριον, τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ περὶ τὴν δεκάτην τῆς πρωΐας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Κοτσεβοῦ, πρὸς βορρᾶν τοῦ Βεργιγγίου πορθμοῦ καὶ εὔρε, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, τὸ ἐξ Ἁγίου Φραγκίσκου σταλὲν ἀνθρακοφόρον πλοῖον. Οὕτως ἐξετελέσθη εἰς δύο μῆνας καὶ δεκαεὶ ἡμέρας τὸ ἐν τῷ Γασκωνικῷ κόλπῳ ἀποφασισθὲν πρόγραμμα.

Πρὶν σταματήσῃ ἔτι ἡ Ἀλάσκα, ὁ Ἐρικ πηδήσας εἰς τὴν φαλαινίδα προτεπέλασεν ἐσπευσμένως τὸ ἀνθρακοφόρον ἀτμόπλοιον.

— Πάντοτε ὁ αὐτός, εἶπεν ὁ κυβερνήτης.

— Λισβάν, ἀπήντησεν ὁ ἀμερικανός.

Αὐταὶ αἱ λέξεις ἦσαν τὸ ὀρισθὲν σύνθημα.

— Μὲ περιμένετε πρὸ πολλοῦ ἐδῶ; ἠρώτησεν ὁ Ἐρικ.

— Πέντε ἐβδομάδας. Ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸν Ἁγιον Φραγκίσκον ἕνα μῆνα μετὰ τὴν ἀφιξίν τοῦ τηλεγραφήματός σας!

— Καὶ ἕως τότε δὲν εἴχετε ἐκεῖ εἰδήσεις περὶ τοῦ Νόρδενσκιολδ;

— Εἰς τὸν Ἁγιον Φραγκίσκον δὲν εἴχομεν ἀσφαλῆς εἰδήσεις· ἀλλ' ἀφ' ὅτου εἶμαι ἐδῶ ὠμίλησα μὲ πολλοὺς φαλαινοθήρας, οἵτινες ἤκουσαν παρὰ τῶν ἰθαγενῶν τοῦ Σέρζε-Κάμεν ὅτι εὐρωπαϊκὸν πλοῖον ἀπεκλείσθη ὑπὸ τῶν πάγων πρὸς δυσμᾶς τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου πρὸ ἑννέα ἢ δέκα μηνῶν, νυμίζω δὲ ὅτι εἶνε ἡ Βέγα.

— Ἀληθῶς; ἀνέκραξεν ὁ Ἐρικ μετ' εὐνοήτου χαρᾶς. Καὶ ὑποθέτετε ὅτι μένει ἀκόμη ἐκεῖ καὶ δὲν διέβη τὸν πορθμὸν;

— Εἶμαι βέβαιος. Κανέν πλοῖον δὲν διήλθεν ἐντεῦθεν ἄπὸ ἐξ ἐβδομάδων χωρὶς νὰ ἔλθω εἰς ἐπικοινωνίαν μαζί του.

— Δόξασοι ὁ Θεός! οἱ κόποι μας δὲν θ' ἀποβούν μάταιοι ἂν κατορθώσωμεν ν' ἀνεύρωμεν τὸν Νόρδενσκιολδ.

— Δὲν θὰ εἰσθε οἱ πρῶτοι, εἶπεν ὁ ἀμερικανὸς μὲ εἰρωνικὸν μειδίαμα· ἐν ἀμερικανικὸν θαλαμηγὸν προηγείται· διήλθεν ἄπ' ἐδῶ πρὸ τριῶν ἡμερῶν καὶ ὅπως σεῖς ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ Νόρδενσκιολδ.

— Ἀμερικανικὸν θαλαμηγόν; ἠρώτησεν ὁ Ἕρικ μετ' ἀλγεινῆς ἐκπλήξεως.

— Ναί, τὸ *Αλδατος*, ἔχον πλοίαρχον τὸν Τούδωρ Βράουν καὶ προερχόμενον ἐκ Βαγζουβέρης. Τῷ εἶπον ὅσα εἴξευρον καὶ ἀμέσως ἐστρεψε τὴν πρῶραν πρὸς τὸ Σέρζε-Κάμεν!

ΙΓ'

Ἀπὸ Σέρζε-Κάμεν εἰς Λιακόβην.

Ὁ Τούδωρ Βράουν ἐπληροφορήθη ἄρα ὅτι μετέβαλε πλοῦν ἢ *Ἀλάσκα*! Ἀλλὰ πῶς ἠδυνήθη νὰ προηγηθῆ αὐτῆς εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμόν; Πῶς καὶ διὰ τίνος ὁδοῦ; Τοῦτο ἐφάνετο σχεδὸν ὑπερφυσικὸν καὶ ὅμως ἦτο πραγματικόν.

Ὅσον καὶ ἂν κατεθλίβη ὁ Ἕρικ ἐκ τῆς πληροφορίας ταύτης οὐδὲν ἀνεκοίωσεν εἰς τινα. Ἄλλ' ἐπέσπευσεν πάσῃ δυνάμει τὴν μεταβίβασιν τῶν γαιανθράκων, πλήρη δ' ἔχων τὰ ἐνθέρμια τοῦ πλοίου αὐτοῦ διηυθύνθη ἀμέσως εἰς τὴν Σιβηρικὴν θάλασσαν.

Τὸ Σέρζε-Κάμεν εἶνε ἐπιμηκεῖς ἀσιατικὸν ἀκρωτήριο, κείμενον περὶ τὰ ἑκατὸν μίλια πρὸς δυσμὰς τοῦ Βερίγγειου πορθμοῦ, καὶ ὅπερ τὰ φλαιναιλιευτικὰ πλοῖα τοῦ Εἰρηνικοῦ ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος. Μετὰ εἰκοσιτετράωρον πλοῦν ἀφίκετο εἰς αὐτὸ ἢ *Ἀλάσκα*, παρευθὺς δὲ ἐν τῷ βάθει τοῦ ὄρμου τοῦ Κολιουτσίν ἠδυνήθη ν' ἀναγνωρίσῃ, ὀπίσω σωροῦ πάγων, τοὺς ἰστούς τῆς *Βέγας*, ἀποκεκλεισμένης ἀπὸ ἐννέα ὄλων μηνῶν.

Τὸ κρατοῦν τὸν Νόρδενσκιολδ αἰχμάλωτον ἔρκος δὲν εἶχε δέκα χιλιόμετρων εὖρος. Ἀφ' οὗ δὲ περιέπλευσεν αὐτὸ ὁ Ἕρικ ἐπέστρεψε πρὸς ἀνατολὰς ὅπως ἀγκυροβολήσῃ εἰς μικρὸν ὄρμον, μείναντα ἐλεύθερον διότι προησπίζετο ὑπὸ τῶν βορείων ἀνέμων. Εἶτα ἀπέβη μετὰ τῶν τριῶν φίλων αὐτοῦ καὶ μετέβη εἰς τὸ ἐπὶ τῆς στερεᾶς κατάλυμα, ὅπερ οἱ ἐπὶ τῆς *Βέγας* εἶχον ἀνεγείρη πρὸς μακρὰν διαχειμασίαν καὶ ὅπερ ἠγγέλλετο μακρόθεν ὑπὸ στήλης καπνοῦ.

Τὰ παραλία τοῦ ὄρμου τοῦ Κολιουτσίν εἰσὶ χθαμαλὰ καὶ ἀλιτενῆ. Εἰσὶν ἄδενδρα καὶ μόνον συστάδες τινὲς νανοφυῶν ἰτεῶν, λυκοποδιῶν καὶ ἀρτεμισίων φύονται ἐπ' αὐτῶν. Ἐν μέσῳ τῶν

θάμνων τούτων ὁ Μαλάριος ἀνεῦρε καὶ τινα φυτὰ γνωστότατα ἐν Νορβηγίᾳ, ἰδίως τὴν ἤραν, καὶ τὸ ἱεράκιον.

Ὁ σταθμὸς τῆς *Βέγας* ἀπετελεῖτο ἐκ μεγάλης ἀποθήκης ζωοτροφῶν, ἀνεγερθείσης κατὰ διαταγὴν τοῦ Νόρδενσκιολδ δι' ἣν περιπτώσιν ἢ πίεσις τῶν πάγων ἤθελεν αἰφνης καταστρέψῃ τὸ πλοῖον αὐτοῦ, ὡς τοῦτο συμβαίνει συνηθέστατα ἐν ταῖς βορείαις ἐκείναις χώραις. Συγκινητικὴ λεπτομέρεια· οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τῶν ἀκτῶν τούτων, οἵτινες ἀληθῶς λιμοκτονοῦσι, καὶ εἰς οὓς τὰ τρόφιμα ἐκεῖνα ἐφάνοντο πλούτος ἀνυπολόγιστος, ἐσεβάσθησαν αὐτὰ εἰ καὶ μόλις ἐφρουροῦντο. Αἱ δερματοσκεπεῖς καλύβαι τῶν Τσουσκῶν τούτων συνεκεντρώθησαν κατὰ μικρὸν περὶ τὸν σταθμὸν. Τὸ σπουδαιότερον οἰκοδόμημα ἦτο ἡ *Τιρτζιζαράγκα*, ἢ ἐκ πάγου οἰκία, εἰδικῶς κατασκευασθεῖσα ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς μαγνητικὸς σταθμὸς, εἰς ἣν εἶχον ἀποβιβασθῆ πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι συσκευαί. Ἀνδρῦθη δι' ὠραίων παραλληλεπίπεδων πάγων, κυανοβαφῶν καὶ συνηρμοσμένων διὰ τῆς χιόνος δικῆν ἀμμοκοινίας· ἡ ζυλινὴ στέγη ἐκαλύπτετο ὑπὸ ἰστίου.

Οἱ ἐπιβάται τῆς *Ἀλάσκας* ἔτυχον ἐγκαρδίου δεξιώσεως ὑπὸ νεαροῦ ἐπιστήμονος, ὅστις εὐρίσκειτο ἐν τῷ σταθμῷ τὴν στιγμήν τῆς ἀφίξεως αὐτῶν μετὰ φρουροῦ τινος. Ἀνεδέχθη φιλοφρονέστατα νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν *Βέγαν* διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ πάγου χαραχθείσης ἀτραποῦ δι' ἧς συνεκοινωνεῖ τὸ πλοῖον μετὰ τῆς στερεᾶς καὶ ἣν παρέθεεν ἑκατέρωθεν σχοινοὶν φερόμενον ἐπὶ πασσάλων ὅπως χρησιμεύῃ ὡς ὀδηγὸς ἐν ταῖς σκοτειναῖς νυξί. Καθ' ὁδὸν διηγήθη αὐτοῖς τὰς περιπετείας τῆς ἀποστολῆς ἀφ' ὅτου ὁ κόσμος ἠγνοεῖ τὰ κατ' αὐτοὺς.

Ὁ Νόρδενσκιολδ ἀποπλεύσας τοῦ στομίου τοῦ Λένας διηυθύνθη πρὸς τὰς νήσους τῆς Νέας Σιβηρίας, ἣν ἐπεθύμει νὰ ἐξερευνήσῃ, ἀλλὰ βλέπων ὅτι ἦτο σχεδὸν ἀδύνατον νὰ προσπειλάσῃ, ἐνεκα τῶν πάγων δι' ὧν περιεβάλλοντο καὶ τοῦ ἀβαθοῦς τῆς θαλάσσης ἐπὶ ζώνης πολλῶν μιλίων εἶχεν ἀναγκασθῆ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πρὸς ἀνατολὰς πλοῦν αὐτοῦ. Ἡ *Βέγα* δὲν εἶχεν ἀπαντήσῃ μεγάλης δυσχερείας μέχρι τῆς δεκάτης Σεπτεμβρίου. Ἄλλ' ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συνεχεῖς οὐμίχλαι καὶ νυκτερινοὶ παγετοὶ ἤρξαντο παρακλύοντες τὴν πορείαν τῆς, ἢ δὲ βαθεῖα τῶν νυκτῶν σκοτία ἠνάγκαζεν αὐτὴν εἰς συχνὰς σταθμεύσεις. Τῇ εἰκοστῇ ἐβδόμῃ μόνον Σεπτεμβρίου, ἢ *Βέγα* εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ ἀκρωτήριο τοῦ Σέρζε-Κάμεν. Ἡγκυροβόλησεν ἐπὶ κρυσταλλοστάσιον τινὸς ἐλπίζουσα ὅτι τὴν ἐπαύριον θὰ δυνήθῃ νὰ διανύσῃ τὰ ὀλίγα μίλια, ἅτινα ἀπεχώριζον αὐτὴν εἰςεῖτι τοῦ Βερίγγειου πορθμοῦ, δηλαδὴ τῶν ἐλευθέρων ὑδάτων τοῦ εἰρηνικοῦ. Ἄλλ' ὁ βορρᾶς ἐπιπνεύσας τὴν νύκτα ὤθησε περὶ

τὸ πλοῖον σωροὺς πάγων, οἵτινες τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας συνεπικνώθησαν. Ἡ δὲ *Βέγα* εὐρέθη οὕτω ἀποκεκλεισμένη καὶ καταδεδικασμένη εἰς μακρὰν διαχείμασιν τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς καθ' ἣν ἤγγιζεν εἰς τὸ τέμμα τοῦ πλοῦ αὐτῆς.

— Μεγάλη θλίψις κατέλαβεν ἡμᾶς ὡς δύνασθε νὰ φαντασθῆτε, εἶπεν ὁ νέος ἀστρονόμος ἀλλ' ἀμέσως ἀπεφασίσαμεν νὰ ὀργανωθῶμεν οὕτως ὥστε τὴν βραδύτητα ταύτην νὰ στρέψωμεν πρὸς ὄφελος τῆς ἐπιστήμης. Συνήψαμεν σχέσεις μετὰ τῶν παρακειμένων Τσούσκων, τοὺς ὑποίους οὐδεὶς περιηγητῆς εἶχεν εἰσεῖτι μελετήσῃ ἐκ τοῦ συνεγγυ. Ἦδυνήθημεν νὰ σχηματίσωμεν λεξιλόγιον ἐκ τῆς γλώσσης των, ν' ἀπαρτίσωμεν συλλογὴν τῶν οἰκιακῶν σκευῶν, τῶν ἐργαλείων καὶ ὄπλων αὐτῶν. Αἱ μαγνητικαὶ ἡμῶν παρατηρήσεις δὲν ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς. Οἱ βοτανικοὶ τῆς *Βέγας* ἀνεύρον πλεῖστα ἄγνωστα φυτὰ καὶ ἄνθη τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν. Τέλος ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ ταξειδίου μας ἐπετεύχθη ἀφοῦ ἐκάμψαμεν τὸ ἀκρωτήριον Τσελύνσκιν καὶ διέβημεν πρῶτοι τὸ διάστημα, ὅπερ ἀποχωρίζει τὰ στόμα τοῦ Γενίσει ἀπὸ τῶν τῆς Λένας. Τοῦ λοιποῦ ὁ βορειανκτολικὸς πόρος εἶνε γνωστός. Βεβαίως θὰ ἦτο προτιμότερον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκτελέσωμεν τὸν σκοπὸν ἡμῶν εἰς δύο μῆνας, ὅπως ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸ κατορθώσωμεν—ὦραί τινες μόλις. Ἄλλ' ὅπως δήποτε, ἀφ' οὗ προσεχῶς θ' ἀπαλλαγῶμεν τῆς πολιορκίας ὡς πολλὰ συμπτώματα ἐπιτρέπουσιν εἰς ἡμᾶς νὰ τὸ ἐλπίζωμεν, δὲν παραπονούμεθα καὶ θὰ ἐπιστρέψωμεν μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐξετελέσαμεν ὠφέλιμον ἔργον.

Οἱ ὀδοιπόροι ἀκούοντες μετὰ συντόνου προσοχῆς τὰ ὑπὸ τοῦ ὀδηγοῦ αὐτῶν λεγόμενα ἐβάδιζον συγχρόνως. Ἦσαν ἤδη ἐγγὺς τῆς *Βέγας* καὶ διέκρινον τὴν πρῶραν αὐτῆς κεκαλυμμένην ὑπὸ μεγάλου ἰστίου ἐκτεινομένου μέχρι τῆς γεφύρας, καὶ ὅπερ ἄφινεν ὑπαίθριον μόνον τὸ ἐπίστεγον, διέκρινον προσέτι τὰς πλευρὰς αὐτῆς ὑπερασπιζομένης ὑπὸ ὑψηλῶν στρωμάτων χιόνος, τὴν ἐξάρτυσιν αὐτῆς περιορισθεῖσαν εἰς τοὺς προτόνους μόνον καὶ τοὺς ἐπιτόνους, τὴν καπνοδόχην ἐπιμελῶς διὰ πυκνῆς ὀθῆνης περιβεβλημένην ὅπως μὴ διαρραγῇ ὑπὸ τοῦ παγετοῦ.

Ὁ περὶ τὸ πλοῖον χωρὸς ἦτο ἔτι παραδοξότερος. Ἡ *Βέγα* δὲν εὐρίσκετο, ὡς θὰ ὑπέθετέ τις ἐγγεγομφομένη εἰς συμπαγῆ κοίτην πάγου, ἀλλ' ἐκρέματο ὡς εἶπεν ἐν μέσῳ ἀληθοῦς λαβυρίθου λιμνῶν, νήσων καὶ διωρύχων, ἃς ἐδέησε νὰ ζεύξωσι διὰ ξυλινῶν γεφυρῶν.

— Ἡ ἐξήγησις τοῦ μυστηρίου εἶνε ἀπλοστάτη, ἀπεκρίθη ὁ νεαρὸς ἐπιστήμων εἰς τὸν Ἐρικ ἐρωτήσαντα περὶ τούτου. Εἰς πᾶν πλοῖον διερχόμενον ἐπὶ μῆνας ὅλους διὰ τῶν πάγων, σχηματίζεται στρώμα τι ὑποτριμμάτων συν-

σταμένων κυρίως ἐκ τῆς τέφρας τῶν γαι-ανθράκων. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα εἶνε μελανότερα τῆς χιόνος καὶ ἀπορροφῶσι περισσότερον θερμότητα, ἐπεταὶ ὅτι ἐπιταχύνουσι τὴν τῆξιν ἢ ἐμποδίζουσιν αὐτὴν ἐνεργούντα ὡς ἀπομονωτήρες ἀναλόγως τῆς πυκνότητος ἢ ἀραιότητος αὐτῶν. Ὅθεν ὅταν ἐπέρχεται ἡ παγολυσις, ἢ περιβάλλουσα τὸ πλοῖον ζῶν ἁμαθάνει τὴν ὄψιν ἢ βλέπετε, καὶ καθίσταται ἀληθὲς χάος μεγάλων ἢ μικρῶν κοιλωμάτων, βαθεῶν ὡς χωνίων ἢ ἀδαθῶν καὶ ἐπιπέδων.

Τὸ πλήρωμα τῆς *Βέγας* ἀρκτικὴν φοροὺν στολὴν καὶ δύο ἢ τρεῖς ἀξίωματικοὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιστέγου ἰστάμενοι ἔβλεπον ἐρχομένους τοὺς εὐρωπαϊοὺς ἐκείνους ἐπισκεπτας οὓς ὠδήγει πρὸς αὐτοὺς ὁ νεαρὸς ἀστρονόμος. Μεγάλην ἠσθάνθησαν χαρὰν ὅτε ἤκουσαν προσφωνούντας αὐτοὺς σουηδιστὶ καὶ ἀνεγνώρισαν τὴν δημοτικωτάτην φυσιογνωμίαν τοῦ ἱατροῦ Σβαρευεγκρόνα.

Οὕτε ὁ καθηγητῆς Νόρδενσκιολδ, οὕτε ὁ πιστὸς ἀκόλουθος τῶν ἀρκτικῶν περιπέλων αὐτοῦ πλοίαρχος Πάλενδερ εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ πλοίου. Εἶχον ἐπιχειρήσῃ γεωλογικὴν ἐκδρομὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέλλοντες νὰ ἐπιστρέψωσι μετὰ πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας ¹⁾. Λίαν ἐλυπήθησαν ἐκ τούτου ὁ Ἐρικ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, διότι ἤλπισαν, ἀνευρόντες τὴν *Βέγαν*, νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸν μέγαν ἐξερευνητὴν καὶ συγχαρῶσιν αὐτῷ. Ἀλλὰ τὴν διάψευσιν ταύτην τῆς ἐλπίδος ἐπιηκολούθησε καὶ ἐτέρα.

Μόλις εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἀξίωματικῶν ἔμαθεν ὅτι πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὴν *Βέγαν* εἶχεν ἐπισκεφθῆ ἀμερικανικὸν θαλαμηγὸν ἢ ἀκριβέστερον εἶπεν ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ Τούδωρ Βράουν. Ὁ κύριος οὗτος εἶχε κομίσῃ εἰς αὐτοὺς εἰδήσεις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἃς οἱ αἰχμάλωτοι τοῦ ὄρου τοῦ Κολιουτσὶν ἤκουσαν μετ' εὐνοήτου ἐνδιαφέροντος. Ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτοὺς τί εἶχε συμβῆ ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των, τὴν ἀγωνίαν τῆς Σουηδίας καὶ πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς *Αλάσκας* πρὸς ἀναζήτησίν των. Ὁ Τούδωρ Βράουν ἤρχετο ἐκ τῆς νήσου Βαγκουβέρης ὅπου ἀνέμενον αὐτὸν τὸ θαλαμηγὸν τοῦ ἀπὸ τριῶν μηνῶν.

— Ἄλλὰ σεῖς τὸν γνωρίζετε! ἀνέκραξε νεαρός τις ἱατρὸς ἀκόλουθος τῆς ἀποστολῆς, διότι μᾶς εἶπεν ὅτι κατὰ πρῶτον ἐπεβιάσθη ἐπὶ τοῦ πλοίου σας καὶ ὅτι σας ἐγκατέλειπεν εἰς Βρέστην διότι ἀμφέβαλλον ἂν θὰ δυνηθῆτε νὰ φέρητε εἰς αἴσιον πέρας τὴν ἐπιχείρησίν σας.

— Πραγματικῶς εἶχεν ἰσχυροὺς λόγους ν' ἀμ-

¹⁾ Ἐπέστρεψαν ταχύτερον, διότι τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ Ἰουλίου ἐπῆλθεν ἡ παγολυσις καὶ ἡ *Βέγα* μετὰ διακοσίων ἐξήκοντα τεσσάρων ἡμερῶν κάθηρῖεν ἐν τοῖς πάγοις ἤδυνήθη ν' ἀναλάβῃ τὸν πλοῦν αὐτῆς. Τῇ εἰκοστῇ Ἰουλίου ἐξέπλευσε τοῦ Βεργιγείου πορθμοῦ διευθυνομένη εἰς Ἰοκοχάμαν.

φιβάλλη, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Ἔρικ, οὐχὶ ἄνευ ἐνδομύχου τινὸς φοικιάσεως.

— Ἐτηλεγράφησε λοιπὸν εἰς τὸ θαλαμηγόν του τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο εἰς Βαλπαραΐζον νὰ τὸν περιμεῖνῃ εἰς τὴν Βικτωριάν, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Βαγκουβέρης, ἐξηκολούθησεν ὁ ἰατρός. Εἶτα δὲ μετέβη καὶ αὐτὸς διὰ τῆς ἀπὸ Λιθερπούλλης εἰς Νέαν Ὑόρκην ἀτμοπλοικῆς γραμμῆς καὶ τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ Ὀκεανοῦ. Οὕτω ἐξηγεῖται πῶς ἐφθάσε πρὸ ὑμῶν ἐδῶ.

— Σὰς εἶπε τί ἦλθε νὰ κάμῃ; ἠρώτησεν ὁ Βρέδεζορδ.

— Ἦλθε νὰ μᾶς βοηθήσῃ ἂν εἴχομεν ἀνάγκην βοηθείας, καὶ ἔπειτα νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ ἀτόμου τινὸς ἀρκετὰ παραδόξου, τὸ ὁποῖον εἶχα ἐν παρόδῳ ἀναφέρειν εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν μου, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι αἰσθάνεται πολὺ ἐνδιαφέρον ὁ Τούδωρ Βράουν.

Ὁ Ἔρικ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ ἀντήλλαξαν βλέμμα συνεννοήσεως.

— Περὶ τοῦ Πατρικίου Ὀδόνογαν; Οὕτω, νομίζω, δὲν ὀνομάζεται ὁ ἄνθρωπος οὗτος; ἠρώτησεν ὁ Ἔρικ.

— Ἀκριβῶς. Τοῦτο τοῦλάχιστον τὸ ὄνομα ἔχει ἐστιγμένον ἐπάνω εἰς τὸ δέμα του, ἂν καὶ δυσχυρίζεται ὅτι εἶνε τὸ ὄνομα φίλου του, καὶ ὅτι αὐτὸς ὀνομάζεται Τζῶν Βόουλες...

— Δύναμαι νὰ ἐρωτήσω ἂν ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶνε ἐδῶ;

— Ἀνεχώρησε πρὸ ἑξ μηνῶν ἤδη. Εἴχομεν νομίσει κατ' ἀρχὰς ὅτι ἠδύνατο νὰ μᾶς φανῇ χρήσιμος εἰς τὰς μετὰ τῶν ἰθαγενῶν σχέσεις μας ὡς γνωρίζων τὴν σαμογετικὴν γλῶσσαν· ἀλλ' ἐπίσθημεν ταχέως ὅτι ἡ γνῶσις αὕτη ἦτο ἐπιπολαία. Ἐπειτα δὲ ἡ τύχη ἔφερεν ὅπως ἀπὸ τὴν Καθαρόθαν ἕως ἐδῶ μὴ συγκοινωνήσωμεν διόλου μὲ τοὺς κατοίκους τῶν ἀκτῶν, τὰς ὁποίας παρεπλέομεν, ὥστε δὲν εἴχομεν ἀνάγκην διερμηνέως· ἐκτὸς τούτου αὐτὸς ὁ Τζῶν Βόουλες ἢ Πατρικίος Ὀδόνογαν ἦτο ὀκνηρὸς, μέθυσος, ἀπειθής. Ἡ διαμονὴ του εἰς τὸ πλοῖον θὰ διέφθειρε τὸ πλήρωμα. Μετ' ἄληθους λοιπὸν εὐχαριστήσεως ἐδέχθημεν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ὅπως τὸν ἀποβιβάσωμεν μὲ τροφὰς τινὰς ἐπὶ τῆς μεγάλης νήσου Λιακόβης τὴν στιγμὴν καθ' ἣν παρεπλέομεν τὰς μεσημβρινὰς αὐτῆς ἀκτὰς.

— Πῶς; ἐκεῖ ἀπεβιβάσθη! ἀνεύραζεν ὁ Ἔρικ. Ἀλλ' ἡ νῆσος ἐκεῖνη δὲν εἶνε ἀκατοίκητος;

— Ἀπυλύτως ἀκατοίκητος. Καθὼς φαίνεται τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἔλαβε, διότι ἡ νῆσος εἶνε κατὰ γράμμα κεκαλυμμένη ὑπὸ ὀστῶν μαμμούθων, τουτέστι ὀρυκτοῦ ἔλεφαντοστοῦ. Ἐσκέφθη ν' ἀποκατασταθῇ εἰς αὐτήν, νὰ συλλέξῃ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας ὅσον περισσότερον ποσὸν ἔλεφαντοστοῦ δυνηθῇ νὰ εὔρη, ἔπειτα δέ, ἄμχ ὁ χειμὼν παγώσῃ τὸν πορθμὸν ὅστις ἀπο-

χωρίζει τὴν νῆσον Λιακόβην ἀπὸ τὴν ἤπειρον, νὰ μετακομίσῃ δι' ἐλκλήθρου ὄλον τὸν πλοῦτον ἐκείνον εἰς τὴν σιθηρικὴν ἀκτὴν, ὅπως τὸν πωλήσῃ εἰς τοὺς ῥώσσους ἐμπόρους, ὅτινες κατ' ἔτος μεταβαίνουνσιν ἐκεῖ πρὸς ἀγορὰν ἐντοπίων προϊόντων.

— Ὅλας αὐτὰς τὰς πληροφορίας τὰς ἀνεκοινώσατε εἰς τὸν Τούδωρ Βράουν; ἠρώτησεν ὁ Ἔρικ.

— Βεβαίως! Ἦρχετο ἀπὸ τόσον μακρὰν διὰ νὰ τὰς μάθῃ! ἀπήντησεν ὁ νεαρὸς ἰατρός, οὐδαμῶς ὑποπτεύων ὁποῖαν ὑψίστην καὶ ἀτομικὴν σημασίαν εἶχον διὰ τὸν πλοίαρχον τῆς Ἀλάσκας οἱ λόγοι οὗς ἀπήντησεν αὐτῷ.

(Ἐπεται συνέχεια.)

Ἡ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Αἱ κυρίαὶ τοῦ Γολγοθᾶ.

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 362.]

Καὶ ὑπάρχει ἄρα γε τόπος προσευχῆς καταλληλότερος τοῦ νοσηλευτηρίου ἐκείνου, ὅπου οὐδὲν ἤδη προσδοκᾶται παρὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιστήμης, ὅπου ἐκάστη στιγμὴ νέαν συνεπάγεται βάσανον, ὅπου ἡ ἀγρυπνία εἶναι ἀγωνίας μεστῆ καὶ ὁ ὕπνος καθίσταται ἐφιάλτης, ἡ δὲ ψυχὴ μόνον καταφύγιον ἔχει τὸν πέραν τοῦ τάφου προορισμὸν αὐτῆς; Γυνὴ τις πάσχουσα ἐξ ἀγκυλώσεως τῶν γονάτων καὶ ἔχουσα ἐπὶ τῶν κνημῶν ἔρπητα ὀξύν, μοὶ ἔλεγεν: «Ἄχ, πῶς ἤθελα νὰ ἐπεριπατοῦσα!» Τὴν ἠρώτησα μειδιῶν· «Διατί; διὰ νὰ περιπατήσῃς εἰς τὸν ἥλιον;» Μοὶ ἀπεκρίθη· «Ὅχι κύριε, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἐκκλησίαν.» Τῷόντι, δὲν δύνανται νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἡ ἐκκλησία ἔρχεται πρὸς αὐτάς. Τὴν 7ην ἐκάστης πρωΐας τὰ στανιδώματα τοῦ ὑπνωτηρίου περιστροφόμενα ἐπὶ χαλκίνων τροχαλιῶν, ἀποκαλύπτουσι παρεκκλήσιον, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐξέρχεται ἄηρ εὐπνοῦς καὶ δροσερός. Γονυπετοῦσι δὲ αἱ ἔνοικοι κυρίαὶ καὶ ὀπισθεν αὐτῶν αἱ ὑπηρετρίαι. Ὁ ἱερεὺς ἵσταται πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ κώδων ἠχεῖ καὶ τελεῖται ἡ προηγιασμένη λειτουργία. Αἱ ἄρρωστοι στρεφόμεναι ἐν ταῖς κλίναις αὐτῶν, τείνουσι τὰς ἀσάρκιους χεῖράς των πρὸς ἐκείνον, ὃν οἱ ἄνθρωποι ἐπικαλοῦνται καὶ κλίνουσι τὴν κεφαλὴν κατὰ τὴν ὕψωσιν τῶν ἁγίων. Ἀνατείνονται δὲ αἱ καρδίαι, ὅταν ὁ ἱερεὺς περατῶν τὴν ἀπαγγελίαν τῆς κυριακῆς προσευχῆς, λέγει: Ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ! Μετὰ πότης εὐλαθείας ἐπιλέγουσιν Ἀμήν! Καθότι διὰ τὰς δυστυχεῖς ἐκείνας τὸ πονηρὸν εἶναι ψηλαφητὸν καὶ νυγματῶδες, τοσοῦτον δὲ φοικαλέον καὶ ἀνηλεές, ὥστε